

Stichtse Vecht
Aan de gemeenteraad,
ter attentie van het College van B&W
Postbus 1212
3600 BE MAARSSSEN

Bezoekadres:
Archimedeslaan 6
3584 BA Utrecht

Postadres:
Postbus 13101
3507 LC Utrecht

088 – 0225000
info@odru.nl
www.odru.nl

kvk 55523544
btw NL85 1750 126 B01
iban NL35 BNGH 0285 1555 71

Utrecht, 14 juli 2020

Verzonden 14 juli 2020

Uw kenmerk: Z/20/186254-D/20/182529
Ons kenmerk: INT20.1011/1797
Behandeld door: J.J. Feenstra

Onderwerp: Reactie op zienswijze (ontwerp)begroting 2021 en tweede (ontwerp)begrotingswijziging 2020

Geacht college,

In de vergadering van 9 april 2020 heeft het algemeen bestuur ingestemd met het toezenden van de (ontwerp)begroting 2021 en de tweede (ontwerp)begrotingswijziging 2020 aan de gemeenteraden met het verzoek om zienswijzen in te dienen. Van dertien gemeenten hebben wij zienswijzen ontvangen. Een tweetal gemeenten heeft ons laten weten geen zienswijzen in te dienen.

Hartelijk dank voor uw zienswijze. In uw reacties geeft u aan akkoord te gaan met de tweede (ontwerp)begrotingswijziging 2020 en de (ontwerp)begroting 2021. Wij danken u voor het in ons gestelde vertrouwen.

Een aantal gemeenten heeft in haar reactie enkele aandachtspunten genoemd. Het algemeen bestuur heeft in haar vergadering van 2 juli j.l. besloten om de belangrijkste aandachtspunten, welke wij van de eigenaar gemeenten van de ODRU hebben ontvangen, in deze brief op een rij te zetten en te beantwoorden.

Aandachtspunten (ontwerp)begroting 2021 en reactie van de ODRU

Omgevingswet

De gemeenten Bunnik, De Ronde Venen, Montfoort, Oudewater, Renswoude, Veenendaal en Woerden geven aan dat de wet is uitgesteld en wachten de nieuwe planning en voorstellen af. De gemeenten hechten eraan hierin gezamenlijk op te trekken.

De gemeenten IJsselstein, Montfoort en Oudewater geven tevens aan dat het te ontvangen budget taakstellend is. De Ronde Venen verhoogt niet zonder meer het totale bedrag voor de ODRU voor de

invoering van de Omgevingswet. Bij eventuele meerkosten is het belangrijk inzicht te hebben in hoeverre dit zich verhoudt tot verandering van taken of systemen bij de ODRU. Ook de gemeente Utrechtse Heuvelrug maakt zich zorgen over de daadwerkelijke kosten van de Omgevingswet en geeft aan dat alleen sprake kan zijn van taakoverdracht indien er voldoende financiële middelen vanuit het Rijk en de provincie tegenover staan. Dit geldt ook voor bodemtaken. De gemeente verwacht dat eventuele extra kosten worden gedekt door efficiëntie maatregelen.

De gemeente Stichtse Vecht is tevreden dat in de begroting 2021 geen rekening is gehouden met de kostenstijging van 27%. De gemeente geeft aan dat de komende maanden meer duidelijk zal worden en dat de financiële effecten in een begrotingswijziging van 2021 kunnen worden opgenomen. De gemeente benadrukt dat stijging van kosten uitsluitend geleidelijk kan plaatsvinden.

De ODRU begrijpt de zorg over de beschikbaarheid van voldoende structurele middelen per 1 januari 2022. De ODRU zal doen wat mogelijk is om haar taken zo efficiënt mogelijk in te richten. Van grotere invloed zijn de middelen die gemeenten van andere overheden verkrijgen en de beleidsmatige keuzes die gemeenten maken binnen de vrijheden die de nieuwe wet biedt. Een verdergaande harmonisatie van het uitvoerings- en toezichtbeleid kan veel efficiencywinst opleveren.

Het budget, dat is vastgesteld door het bestuur voor de voorbereiding op de Omgevingswet, is taakstellend. De ODRU past momenteel de planning van het voorbereidende werk aan op de nieuwe deadline van het Rijk en zorgt dat de nieuwe planning in overeenstemming is met de afspraken over de totale kosten. De ODRU streeft naar gelijkblijvende voorbereidingskosten, omdat de financiële situatie van gemeenten de komende jaren geen stijging toelaat.

De te bereiken resultaten worden in overleg met het bestuur en de gemeentelijke projectleiders zoveel mogelijk in overeenstemming gebracht met het beschikbare en afgesproken budget. Daarbij vormen de wet en het gemeentelijke beleid de kaders.

Externe Veiligheid

Gemeente Zeist geeft aan dat het via het gemeentefonds te ontvangen bedrag voor de uitvoering van de werkzaamheden Externe Veiligheid gealloceerd wordt voor taakuitoefening door de ODRU. Zodra de hoogte van het te ontvangen bedrag bekend is, zal de gemeente de ODRU hiervan in kennis stellen. De gemeenten Oudewater, Renswoude, Stichtse Vecht, Veenendaal en Woerden geven aan dat het te ontvangen budget vanuit het Rijk taakstellend is voor het uitvoeren van deze taken. Op dit moment is onduidelijk hoe hoog het budget is dat de gemeenten krijgen voor uitvoering van Externe Veiligheid, terwijl er eind 2020 duidelijkheid moet worden gegeven over extra af te nemen uren bij de ODRU. De gemeente De Bilt stelt dat daarmee het af te nemen aantal tijdelijke uren wellicht naar beneden zal worden bijgesteld.

De ODRU begrijpt de opstelling van gemeenten dat het te ontvangen budget vanuit het Rijk taakstellend moet zijn voor de uitvoering bij de ODRU. De mogelijkheid bestaat dat het gestelde budget onvoldoende is voor het uitvoeren van de wettelijke taak van de gemeente. Het is aan de gemeente om te besluiten of in voorkomend geval de risico's aanvaardbaar zijn.

Efficiency/ bezuinigingen

De gemeente Woerden staat voor een financiële opgave en kijkt daarom ook kritisch naar de benodigde inzet vanuit de ODRU. Conform het Koersdocument van de ODRU zet de ODRU al in op uniformering en standaardisatie. De gemeente Woerden doet een dringend beroep op de ODRU om

ook vergaande mogelijkheden in beeld te brengen om kosten te besparen. De gemeente wil over deze vraagstukken graag meedenken omdat hier ook een verantwoordelijkheid bij de gemeente ligt.

Gemeente Utrechtse Heuvelrug staat voor grote bezuinigingsopgaven en verwacht ook van de gemeenschappelijke regelingen dat zij kijken naar bezuinigingsmogelijkheden. De coronacrisis heeft duidelijk gemaakt dat er door een andere manier van werken mogelijke bezuinigingen zijn te realiseren op bijvoorbeeld huisvesting en reiskosten. Utrechtse Heuvelrug vraagt om samen met de gemeenten in kaart te brengen of en welke mogelijkheden tot bezuinigen er zijn.

De gemeenten Renswoude en Veenendaal geven aan dat de ODRU in de jaarstukken een aantal initiatieven beschrijft om te komen tot meer standaardisatie en uniformiteit. De gemeenten zouden graag inzicht krijgen wat deze maatregelen bijdragen aan efficiency en een toelichting waar de ODRU nog andere mogelijkheden ziet voor efficiencywinst.

De gemeente De Bilt verzoekt de ODRU, gezien de financiële positie van de gemeente om ook naar de eigen bedrijfsvoering te kijken om zo de gemeentelijke bijdrage te verlagen. De gemeente wil graag inzichtelijk krijgen welke kostenbesparende maatregelen de ODRU doorvoert.

De gemeente De Ronde Venen heeft er begrip voor dat de onzekerheden omtrent de Omgevingswet, gepaard gaande met coronacrisis, bijdragen aan de onduidelijkheid van effecten van besparingsmaatregelen. Toch vraagt de gemeente aandacht voor dit onderwerp en vraagt daarbij ook kritisch te kijken naar de verhouding overhead en primair proces.

De ODRU realiseert zich dat de financiële positie van diverse gemeenten onder druk staat en begrijpt het verzoek om kosten te besparen. De drie belangrijkste sporen daartoe zijn de interne efficiency, de standaardisatie van producten en diensten die we met gemeenten kunnen afspreken en als meest invloedrijke het derde spoor, de opdrachtverlening vanuit gemeenten. Dat derde spoor heeft de grootste maatschappelijke risico's en consequenties.

De ODRU wil gemeenten in een adviesrol bijstaan om hierin keuzes te maken door de consequenties van opties zo goed mogelijk in beeld te brengen. Met betrekking tot het eerste en tweede spoor is de ODRU continu scherp op mogelijke interne efficiencyverbeteringen en efficiencywinsten als gevolg van verdere standaardisatie. Voor dat laatste is dan wel samenwerking van de gemeenten met elkaar en met de ODRU, alsmede instemming van individuele gemeenten als opdrachtgever nodig. Mogelijkheden en consequenties worden voor het AB in oktober onderzocht.

Uurtarief 2021 en tariefdifferentiatie

De gemeenten De Bilt, De Ronde Venen en Rhenen maken een opmerking over het uurtarief. In de jaarstukken wordt aangegeven dat het werkelijke uurtarief op basis van nacalculatie uitkomt op € 87,99 waarmee het lager is dan het begrote tarief (€ 89,75). Bovengenoemde gemeenten stellen voor om het uurtarief van 2021 te herzien/heroverwegen op basis van deze ervaring.

Gemeente Rhenen geeft aan dat er bij de zienswijze op de kadernota 2018 naar voren is gebracht om het uurtarief te evalueren en te herijken. Destijds is daar positief op gereageerd, maar het is de gemeente niet duidelijk hoe dit in de praktijk is weergegeven.

De gemeente De Ronde Venen memoreert in haar brief aan de vergadering van het algemeen bestuur van 9 april jl. waarin het dagelijks bestuur aangaf in het najaar een rapportage uit te brengen over het hanteren van meerdere tarieven binnen het huidige DVO. De Ronde Venen verwacht dat de ODRU de gemeente te zijner tijd actief van deze rapportage in kennis stelt en wil de mogelijke effecten daarvan terugzien op de DVO 2021 in de begroting 2021, dan wel in de 1e begrotingswijziging 2021.

Conform afspraak onderzoekt de ODRU op dit moment de huidige financieringsmethodiek. Teneinde de huidige tarieven te onderzoeken wordt een analyse gemaakt van de kostenontwikkeling van de

laatste drie jaren. Ook kijkt de ODRU naar verschillende financieringswijzen en wordt contact gezocht met andere omgevingsdiensten. In de Auditcommissie is ook over tariefdifferentiatie gesproken. Daarbij is opgemerkt dat invoering hiervan alleen zin heeft indien er sprake is van duidelijk te onderscheiden medewerkerssoorten en indien het nut van tariefdifferentiatie opweegt tegen de kosten van het beheer hiervan. De bespreking van de eerste resultaten van het onderzoek naar de financieringsmethodiek staat op de agenda van het algemeen bestuur voor het einde van dit jaar.

Aandachtspunten tweede (ontwerp)begrotingswijziging 2020 en reactie van ODRU

Coronacrisis:

De gemeenten Bunnik, IJsselstein, Montfoort, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Stichtse Vecht, Veenendaal en Woerden willen worden geïnformeerd over zowel de uitgevoerde werkzaamheden als over de financiële consequenties van de coronacrisis. Gemeente Zeist is tevreden over de handelwijze om de gevolgen van de coronacrisis apart te registreren. De gemeente ziet de gevolgen graag terug in de periodieke voortgangsrapportages. Gemeente Utrechtse Heuvelrug onderstreept het belang van samenwerken om goed uit de crisis te komen en plannen en ambities te realiseren. Gemeente IJsselstein geeft aan dat de gevolgen pas in de begroting worden verwerkt zodra er meer duidelijk is.

De ODRU heeft maatregelen getroffen om de productiviteit gedurende de coronacrisis op peil te houden. Er wordt intern nauwgezet gemonitord om tijdig bij te sturen. Er wordt verwacht dat er uiteindelijk wel een mate van productiviteitsverlies zal zijn

De werkvoorraad is op peil, maar het is mogelijk dat hierop nog vertraagde effecten optreden.

De ODRU blijft scherp in het monitoren van de ontwikkelingen en zal hierover gedurende het lopende jaar rapporteren via de geëigende momenten en instrumenten.

Het is mogelijk dat de gemeenten de gelegenheid krijgen om kosten ten gevolge van de coronacrisis bij het Rijk in rekening te brengen. De ODRU zal desgevraagd daarvoor informatie aan de gemeenten verstrekken en de eigen mogelijkheden hiertoe ook nagaan.

Aanvullend aandachtspunt en reactie van de ODRU

Premieteruggave

De gemeenten Oudewater, Renswoude, Veenendaal, Woerden en Zeist hopen dat de inspanningen om ook de premie terug te krijgen over de periode 2008 - 2013 succesvol zijn. Zij gaan ervan uit dat de ODRU zich hiervoor maximaal inspant ook al is de kans van slagen klein door verjaring.

De ODRU wil over de periode 2012 (vanaf 1 juli) en 2013 via een hardheidsclausule (art 63 AWR) toestemming vragen om alsnog een gecorrigeerde aangifte te mogen indienen. Vanaf deze periode bestaat immers de ODRU als entiteit. De notitie ten behoeve van het Ministerie van Financiën is inmiddels opgesteld. Het gaat voor deze periode om een bedrag van circa 125K dat ten onrechte is afgedragen.

Tot slot

Ik kan u melden dat op 2 juli 2020 het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Utrecht de (ontwerp)begroting 2021 en de tweede (ontwerp)begrotingswijziging 2020 ongewijzigd heeft vastgesteld. Bij zijn besluitvorming heeft het algemeen bestuur de ingediende zienswijzen van de eigenaar gemeenten betrokken. In bijlage vindt u de vastgestelde begroting 2021 en tweede begrotingswijziging 2020.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de heer A.E. van Vuuren, directeur ODRU en secretaris van het algemeen bestuur, via telefoonnummer 088-02205000 of via het e-mailadres bestuurssecretariaat@odru.nl.

Met vriendelijke groet,
namens het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst regio Utrecht,

De heer G.F. Naafs
Voorzitter

bijlage: Begroting 2021
 Tweede begrotingswijziging 2020

c.c. Regievoerder(s)